

شناسایی و اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر استقرار سیستم مدیریت دانش استراتژیک در دانشگاه پیام نور غرب کشور با روش AHP

اکبر حسن پور^۱

پیمان اکبری^۲

کامران نظری^۳

چکیده

هدف این پژوهش، شناسایی و اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر استقرار سیستم مدیریت دانش استراتژیک در دانشگاه پیام نور غرب کشور (کرمانشاه، همدان، کردستان و ایلام) با استفاده از روش تحلیل سلسله‌مراتبی AHP است. پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر ماهیت و روش، توصیفی از نوع پیمایشی است. با بررسی مبانی نظری و مرور پیشینه تحقیق، متغیرهای اثرگذار بر استقرار سیستم مدیریت دانش استراتژیک در دانشگاه پیام نور تعیین شد که این عوامل توسط خبرگان دانشگاه مورد تأیید قرار گرفته و نهایی شدند. عوامل مؤثر در ۹ گروه اصلی؛ فرایندهای دانش، فناوری اطلاعات، فرهنگ سازمانی، جو سازمانی، یادگیری سازمانی، سرمایه اجتماعی، منابع انسانی، نوآوری سازمان، رهبری و تعهد طبقه‌بندی شدند. نتایج حاصل از آزمون سوالات توسط نرم‌افزار Expert Choice نشان داد که، از عوامل ۹گانه، (فناوری اطلاعات) دارای بیشترین تاثیر و (فرآیندهای دانش) دارای کمترین تاثیر بر مدیریت دانش استراتژیک است.

واژگان کلیدی: مدیریت دانش استراتژیک، عوامل مؤثر بر مدیریت دانش استراتژیک، دانشگاه پیام نور.

مقدمه

در دنیای امروز که اقتصاد محصول محور در حال تبدیل شدن به اقتصاد دانش محور است و با توجه به تعریف دانش که ترکیبی از تجربیات، ارزش‌ها، اطلاعات و نگرش‌ها است. نقش کلیدی انسان در ایجاد این تجربیات، ارزش‌ها، اطلاعات و نگرش‌ها پررنگ بوده، تا جایی که گفته شده حفظ دانش و اطلاعات به اندازه تولید دارای اهمیت می‌باشد. توانایی استفاده سریع و به موقع از اطلاعات و دانش مناسب نه تنها برای افراد

^۱ استادیار دانشکده مدیریت، دانشگاه خوارزمی، تهران ایران

^۲ عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور تهران، ایران. نویسنده مسئول Peymanakbari3537@yahoo.com

^۳ عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور، تهران ایران.

خبره بلکه برای کلیه نیروی انسانی سازمان، برای پیشبرد اهداف سازمانی غیر قابل اجتناب است (رضایی، ۱۳۹۱). همین امر ضرورت توجه به اجرای موفق مدیریت دانش در سازمان را نشان می‌دهد. مدیریت دانش^۱ کاربرد منظم و هدف مدار دارایی‌هایی محسوس و غیر محسوس سازمان (دانش پرسنل) در جهت کنترل و هدایت منابع سازمان می‌باشد بگونه‌ای که مسیر ایجاد ارزش و دانش جدید در سازمان را بهبود بخشد. از طرفی دانش سازمانی در حال تبدیل شدن به دارایی استراتژیک یک سازمان است که برای حل مشکلات سازمانی که در آینده رخ می‌دهد، باید حفظ، به روز، منتشر و به کار گرفته شود. با توجه به نقش استراتژیک دانش در سازمان‌ها، سازمان‌ها بایستی نسبت به حفظ دانش سازمانی خود حساس‌تر بوده و در اینجاست که نقش محوری مدیریت دانش با رویکردی استراتژیکی پر رنگ‌تر و مشخص‌تر می‌شود (نفیسی، ۱۳۸۸، ۹). استراتژی مدیریت دانش بیان می‌کند که سازمان جهت مدیریت دارایی‌های دانشی خود و اجرای فرایندهای مدیریت دانش (شامل کسب، خلق، انتقال و بکارگیری دانش)، چگونه و با چه حجم سرمایه‌گذاری بایستی بر دارایی‌های دانشی کنترل و از کدام دانش (صریح و ضمنی) در سازمان بهره‌گیری کرد و بیشتر بر بهره‌برداری از کدام نوع دانش متمرکز باشد (رضاییان و همکاران، ۱۳۸۸، ۳۴). زاک^۲ (۲۰۰۲) استراتژی مدیریت دانش به فرایندها و زیرساخت‌های سازمانی که در کسب، خلق و تسهیل دانش به کار گرفته می‌شود، اطلاق می‌گردد.

لذا با توجه به تعاریف بایستی گفت که مشکل بیشتر شناسایی عوامل مؤثر بر مدیریت دانش استراتژیک است چرا که هرچند سازمان‌های زیادی در حال حاضر در زمینه توسعه و پیاده‌سازی استراتژی دانش سرمایه‌گذاری کرده و موفق شده‌اند، اما سازمان‌ها زیادی وجود دارند که با شکست در این زمینه مواجه بوده‌اند. فقدان سازوکارهای صحیح ارزیابی مدیریت دانش استراتژیک و همچنین درک ضعیف مدیران در شناسایی عوامل مؤثر در پیاده‌سازی این مقوله باعث شده که اکثر سازمان‌ها به شناسایی عواملی از جمله (فرهنگ سازمانی، ساختار سازمانی و ... که بر این موضوع اثر دارند را توجه کنند که دانشگاه پیام نور نیز از این قاعده مستثنی نیست. بنابراین محققین در این تحقیق سعی دارند که عواملی را که به موجب آن بر استقرار سیستم مدیریت دانش استراتژیک در دانشگاه پیام نور غرب کشور مؤثر است را شناسایی و در مرحله آخر الویت بندی کند. با توجه به گفته‌های فوق پس از مرور مبانی نظری تحقیق، تعدادی از عوامل تأثیرگذار بر استقرار استراتژی‌های مدیریت دانش شناسایی شده‌اند که در جدول (۱) نشان داده شده است.

^۱knowledge Management

^۲Strategic knowledge Management

^۳Zack

شناسایی و اولویت‌بندی عوامل موثر بر استقرار سیستم مدیریت دانش استراتژیک و .....

جدول ۱: عوامل تأثیرگذار بر استراتژی مدیریت دانش

عوامل تأثیرگذار	پژوهشگر	سال	ردیف	عوامل تأثیرگذار SKM	پژوهشگر	سال	ردیف
ساختار سازمانی	اکبری و همکاران	۲۰۱۵	۴	فرآیندهای دانش	الحمودی	۲۰۱۰	۱
	اکبری و همکاران	۲۰۱۲			چن و فانگ	۲۰۱۲	
	گلدن	۲۰۰۹			اکبری و همکاران	۲۰۱۵	
	یانگ و همکاران	۲۰۰۹			جاو و جانگ	۲۰۱۰	
	چانگ و همکاران	۲۰۰۹			گلدن	۲۰۰۹	
	چانگ و همکاران	۲۰۰۹		فن‌آوری اطلاعات	۲	یانگ و همکاران	۲۰۰۹
	چانگ و همکاران	۲۰۰۹				چانگ و همکاران	۲۰۰۹
	چوی و همکاران	۲۰۰۸				چانگ و همکاران	۲۰۰۷
	کیمبل و بوردن	۲۰۰۸				گرینر و همکاران	۲۰۰۷
	چیانگ	۲۰۰۴				چیانگ	۲۰۰۴
	چوی و لی	۲۰۰۰				کیم یو و همکاران	۲۰۰۳
	دانوقو و همکاران	۱۹۹۹				ککزسمل	۲۰۰۲
	خدیور و همکاران	۱۳۹۳				چوی و لی	۲۰۰۰
	جواهری و همکاران	۱۳۹۲				دانوقو و همکاران	۱۹۹۹
	اخوان و همکاران	۱۳۸۹				خدیور و همکاران	۱۳۹۳
حسن‌زاده	۱۳۸۶	رزمی و همکاران	۱۳۹۲				
هاشمیان بجنوردی و افرازه	۱۳۸۴	جواهری و همکاران	۱۳۹۲				
جوسازمانی	الحمودی	۲۰۱۰	۵	اخوان و همکاران	۱۳۸۹		
یادگیری سازمانی	حسن‌زاده	۱۳۸۶	۶	حسن‌زاده	۱۳۸۶		
سرمایه اجتماعی	لین	۲۰۰۷	۷	هاشمیان بجنوردی و افرازه	۱۳۸۴		
	محمودی میمند و شهابی	۱۳۹۴		فرزین و همکاران	۲۰۱۴		
منابع انسانی	سرنا	۲۰۱۲	۸	وو و همکاران	۲۰۱۰	۳	
	چوی و جونگ	۲۰۱۰		گلدن	۲۰۰۹		
	وو و همکاران	۲۰۱۰		یانگ و همکاران	۲۰۰۹		
	چانگ و همکاران	۲۰۰۹		چانگ و ونگ	۲۰۰۹		
	چانگ و ونگ	۲۰۰۹		جانگ و همکاران	۲۰۰۹		
	کیمبل و بوردن	۲۰۰۸		چوی و همکاران	۲۰۰۸		
	چیانگ	۲۰۰۴		کیمبل و بوردن	۲۰۰۸		
	چوی و لی	۲۰۰۰		چانگ و همکاران	۲۰۰۷		
فرهنگ سازمانی	محمدی صدر و همکاران	۱۳۹۰	۹	گرینر و همکاران	۲۰۰۷		
نوآوری سازمانی	فرزین و همکاران	۲۰۱۴	۱۰	چیانگ	۲۰۰۴		
رهبری و تعهد	چانگ و همکاران	۲۰۰۷		کیم یو و همکاران	۲۰۰۳		
	حسن‌زاده	۱۳۸۶		ککزسمل	۲۰۰۲		
	الحمودی	۲۰۱۰	۱۱	چوی و لی	۲۰۰۰		
	چانگ و همکاران	۲۰۰۷		(مدیریت) ارز یابی عملکرد	۱۹۹۹ ۱۳۹۳		

					جوهری و همکاران	۱۳۹۲
					اخوان و همکاران	۱۳۸۹

مدل مفهومی پژوهش

در ادامه این سؤال مطرح می‌شود که شناسایی و اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر استقرار سیستم مدیریت دانش استراتژیک در دانشگاه پیام نور غرب کشور با روش AHP به چه صورت است؟ در این راستا با بررسی پیشینه پژوهش و نظر خبرگان، عوامل اصلی اصلی در دانشگاه پیام نور استخراج و در نه گروه اصلی که شامل: فرایندهای دانش، فناوری اطلاعات، فرهنگ سازمانی، جو سازمانی، یادگیری سازمانی، سرمایه اجتماعی، منابع انسانی، نوآوری سازمان، رهبری و تعهد، بود به عنوان متغیرهای مستقل این پژوهش شامل شناسایی شد و متغیر وابسته، مدیریت دانش استراتژیک می‌باشد.

نمودار ۱: مدل مفهومی پژوهش

روش پژوهش

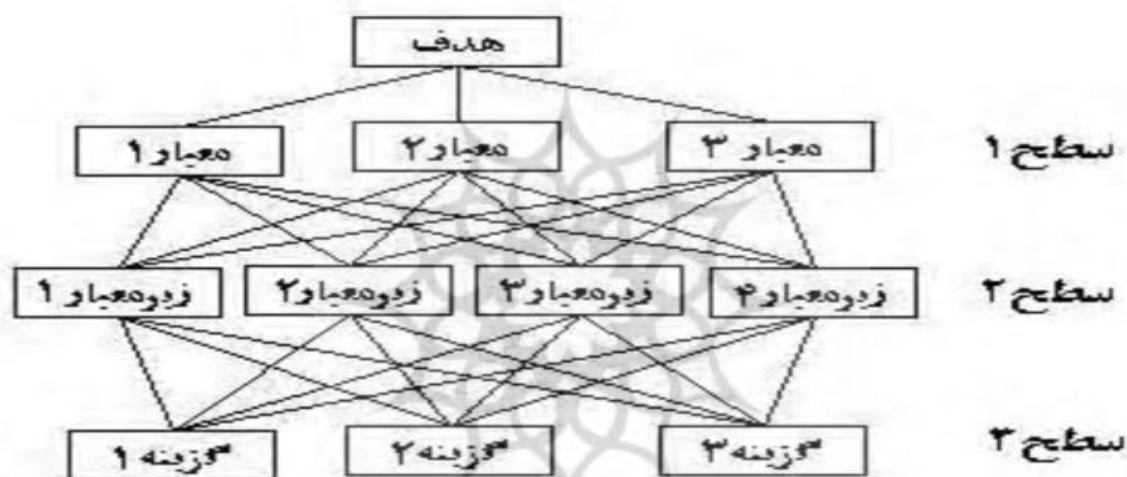
این تحقیق از نظر هدف از نوع "تحقیقات کاربردی" است و از نظر نحوه گردآوری داده‌ها، از نوع "تحقیقات توصیفی از نوع پژوهشی" است. در بخش نظری، با رجوع به کتب، مجله‌ها و پایگاه اینترنتی، اطلاعات مورد نیاز برای انجام پژوهش جمع‌آوری شد. تا عوامل مؤثر بر مدیریت دانش استراتژیک شناسایی شدند و سپس توسط ۳۰ نفر از خبرگان دانشگاه پیام نور که دارای حداقل مدرک دکترا و بالاتر هستند و سمت‌های اجرای مشغول به کار هستند، این عوامل مورد تایید قرار گرفتند. در گام بعدی، از طریق روش AHP، این عوامل اولویت‌بندی شدند.

شناسایی و اولویت‌بندی عوامل موثر بر استقرار سیستم مدیریت دانش استراتژیک و .... یکی از روش‌های ارزیابی و تحلیل تصمیم‌گیری چند معیاری (چند شاخصه)، فرآیند تحلیل سلسله مراتبی (AHP)^۱ است که کاربرد و سیعی در علوم زمین و برنامه‌ریزی فضا و محیط دارد. این مدل در دهه ۱۹۷۰ به وسیله "توماس ال ساعتی" ابداع شد. هدف از فرآیند تحلیل سلسله مراتبی (که به نوعی مبین مزیت اصلی آن نیز می‌باشد). ایجاد یا تشکیل سلسله مراتب پیچیدگی یک مسئله طی مدارج طبقه‌بندی شده از بزرگ به کوچک یا از عمومی به مطالب خاص و اقتصادی است، تا این که بتوان به این ترتیب مطابق درک از موضوع به دقت بیشتری دست پیدا کرد. از اهم مزایای فرآیند تحلیل سلسله مراتبی می‌توان بدین موارد اشاره داشت: (۱) یگانگی. (۲) پیچیدگی. (۳) همبستگی متقابل. (۴) ساختار سلسله مراتبی. (۵) اندازه‌گیری. (۶) سازگاری. (۷) تلفیق. (۸) تعادل. (۹) قضاوت گروهی. (۱۰) تکرار می‌باشد.

انجام فرآیند تحلیل سلسله مراتبی بر اصول زیر استوار است:

سلسله مراتب، یک نمایش گرافیکی از مساله پیچیده واقعی می‌باشد که در راس آن هدف کلی مساله و در سطوح بعدی شاخصها و گزینه‌ها قرار دارند. مراحل انجام مدل AHP به شرح زیر می‌باشد:

گام اول: ایجاد سلسله مراتب و نمایش گرافیکی مساله.

نمودار ۲: سلسله مراتب AHP

گام دوم: مقایسه‌های زوجی یا غربال کردن؛ عناصر موجود در هر سطح به ترتیب از سطوح

پایین با بالا نسبت به کلیه عناصر مرتبط در سطوح بالاتر ارزیابی می‌شوند که در نهایت ماتریس مقایسه زوجی (جدول ۳-۱) تشکیل می‌گردد و نسبت اهمیت عوامل نیز از شماره ۱ تا ۹ می‌باشد.

^۱Analytic Hierarchy Process

جدول ۲: مقایسات زوجی

مقدار عددی	ترجیحات
۹	کاملاً مرجح
۷	ترجیح خیلی قوی
۵	ترجیح قوی
۳	کمی مرجح
۱	ترجیح یکسان
۲،۴،۶،۸	ترجیحات بین فواصل

گام سوم: محاسبه وزن عوامل؛ ابتدا جمع هر ستون در ماتریس زوجی محاسبه و سپس هر عضو ماتریس به جمع ستون مربوطه تقسیم می‌گردد که حاصل آن ایجاد اعداد به صورت نرمال شده می‌باشد. در آخر میانگین هر ردیف محاسبه می‌شود که معرف وزن هر عامل است.

گام چهارم: محاسبه نرخ ناسازگاری؛ چنان چه در تحلیل شاخص ناسازگاری، این مقدار بیشتر از ۰/۱ باشد مقایسات از سازگاری قابل قبولی برخوردار نخواهند بود. محاسبه نرخ ناسازگاری نیازمند طی مراحل زیر است:

۱- محاسبه بردار ویژه (λ_{max}) - ۲- مقدار شاخص ناسازگاری (I.I) - ۳- محاسبه نرخ ناسازگاری

(I.R)

گام پنجم: اولویت و رتبه‌بندی عوامل

یافته‌ها

برای اینکه اولویت‌بندی مدل استقرار سیستم مدیریت دانش استراتژیک مشخص گردد از روش AHP مبتنی بر نظر کارشناسان استفاده شد. این عوامل در ۹ عامل (شاخص) گنجانده شده و هر شاخص نسبت به شاخص دیگر یک وزن می‌گیرد که معکوس آن برای شاخص دوم لحاظ می‌شود. ارزش دهی و مقایسه اهمیت آنها نسبت به همدیگر با توجه به موضوع مورد بررسی انجام شد، بگونه‌ای که وزن هر کدام از شاخص‌ها مشخص شود. بر اساس این نمودار مشخص می‌گردد که بیشترین ارزش‌ها به عامل فناوری اطلاعات با وزن ۰/۱۴۳ و کمترین ارزش‌ها به عامل فرآیندهای دانش با وزن ۰/۰۷۲ توسط کارشناسان اختصاص داده شده است.

شناسایی و اولویت‌بندی عوامل موثر بر استقرار سیستم مدیریت دانش استراتژیک و ....

Compare the relative importance with respect to: Goal: skm

kp	it	oc	jo	oi	ol	sc	hrm	ic
	4.0	1.0	2.0	1.0	2.0	1.0	2.0	1.0
		2.0	1.0	2.0	2.0	1.0	2.0	2.0
			1.0	1.0	2.0	1.0	2.0	2.0
				2.0	2.0	1.0	2.0	1.0
					1.0	2.0	2.0	1.0
						2.0	1.0	1.0
							2.0	1.0
								2.0
Incon: 0.09								

نمودار ۳. نمودار مقایسه زوجی مدل استقرار سیستم مدیریت دانش استراتژیک

نتایج مقایسات زوجی نشان داد که بیشترین ارزش مربوط به شاخص فناوری اطلاعات با وزن نهایی ۰/۱۴۳ است. شاخص نوآوری سازمانی با وزن ۰/۱۳۰ در رتبه دوم قرار گرفته است. همچنین در بین ۹ شاخص ذکر شده، دو شاخص فرآیندهای دانش و رهبری و تعهد به ترتیب با ۰/۰۹۸ و ۰/۰۷۲ در رتبه‌های آخر بررسی عوامل مدل استقرار سیستم مدیریت دانش استراتژیک قرار می‌گیرند. برای آنکه مشخص شود نتایج و ارزش گذاری‌ها درست انجام شده، نرخ ناسازگاری نیز محاسبه شد. نرخ ناسازگاری شاخص‌ها برابر با ۰/۰۹ است. لذا این میزان نشان می‌دهد ارزش دهی شاخص‌ها تایید و مورد قبول بوده و صحت نتایج را تایید می‌کند؛ چرا که میزان آن از ۰/۱ کمتر می‌باشد. جدول زیر وضعیت وزن‌های نهایی مقایسه زوجی شاخص‌ها را نشان می‌دهد.

جدول ۳. اولویت‌بندی عوامل مدل استقرار سیستم مدیریت دانش استراتژیک

ردیف	عوامل	علائم اختصاری	وزن شاخص	رتبه	نرخ ناسازگاری
۱	فرآیندهای دانش	kp	۰/۰۷۲	۹	۰/۰۹
۲	فناوری اطلاعات	it	۰/۱۴۳	۱	
۳	فرهنگ سازمانی	oc	۰/۱۱۵	۵	
۴	جوسازمانی	jo	۰/۱۰۸	۶	
۵	نوآوری سازمانی	oi	۰/۱۳۰	۲	
۶	یادگیری سازمانی	ol	۰/۱۱۷	۴	
۷	سرمایه اجتماعی	sc	۰/۰۹۹	۷	
۸	مدیریت منابع انسانی	hrm	۰/۱۱۸	۳	
۹	رهبری و تعهد	lc	۰/۰۹۸	۸	

دوفصلنامه جامعه شناسی آموزش و پرورش

نمودار زیر نتایج نهایی که همان وزن هر کدام از شاخص‌ها می‌باشد را به صورت نموداری خوشه‌ای نمایش می‌دهد. این نمودار به طور مستقیم از نرم افزار expert Choice استخراج شده است. این نمودار به خوبی میزان تفاوت در شاخص‌ها را بیان می‌کند. همچنان که شاخص فناوری اطلاعات در مدل استقرار سیستم مدیریت دانش استراتژیک دارای کشیدگی بسیار زیادی است و هر چه به سمت دیگر شاخص‌های سوق پیدا می‌کنیم، فاصله بسیار زیادتر می‌شود به گونه‌ای که به نسبت وزن، دیگر شاخص‌ها نوع نمودارشان کشیدگی کمتری دارد.

Inconsistency = 0.09

نمودار ۴. نمودار خوشه‌ای استقرار سیستم مدیریت دانش استراتژیک به همراه وزن

بحث و نتیجه گیری

با توجه به اهمیت روزافزون دانش در محیط کسب و کار امروزی و همچنین ایجاد مزیت رقابتی پایدار به وسیله آن؛ مدیریت آن، از جمله مسائل مهم مدیران امروزی است. مدیران باید فکری به حال دانش افراد، ثبت و حفظ آن بکنند. همچنین جلوگیری از نشر آن به رقبای و انتقال آن در سطح سازمان به منظور اطمینان از عدم حذف آن از مخزن دانشی سازمان، از دیگر نکات مهم مدیریت دانش استراتژیک در سازمان است. لذا سازمان‌ها در طول تغییرات محیطی و رقابتی بازار مجبور به تغییرات کلی در سازمان می‌شوند، از جمله این تغییرات توجه کردن به عواملی نه گانه‌ای است که در این پژوهش به آن اشاره شده است. لذا دانشگاه پیام نور بایستی به عوامل فوق الذکر توجه داشته باشد (فناوری اطلاعات و نوآوری سازمانی) چرا که طبق تحلیلی سلسله مراتبی این دو عامل بیشترین نقش را در مزیت رقابتی دانشگاه می‌تواند داشته باشد. در کنار این دو عامل، عامل دانشگاه باید جهت تقویت دو عامل (رهبری- تعهد و فرآیندهای دانش)، که پایین ترین نتیجه تحلیل سلسله مراتبی را به خود اختصاص داده‌اند، نیز باید کوشا باشد که بتواند ضمن ارتقای این عوامل آن را جهت رسیدن به مزیت رقابتی بکار برند. در کل دانشگاه باید سعی کند از تمام عواملی که طبق نتایج این پژوهش رتبه بالایی کسب کرده‌اند آنها را برای ارتقای دانش استراتژیک استفاده کند و آنهایی که دارای کمترین امتیاز کسب شده هستند، به فکر باشد که از آنها نیز به نحو احسن استفاده کند و تدابیری

^۱ - با توجه به اینکه این نرم افزار با فونت فارسی مشکل دارد، نام گذاری شاخص‌ها به صورت لاتین ارائه شده است.

شناسایی و اولویت‌بندی عوامل موثر بر استقرار سیستم مدیریت دانش استراتژیک و ....
بیاندیشد که ضمن ارتقای این عوامل در دانشگاه، از آنها جهت ارتقای دانش و دستیابی به مزیت رقابتی استفاده کند.

جهت پژوهش‌های آتی پیشنهادهایی به شرح ذیل ارائه می‌شود ۱- توصیه می‌شود با استفاده از متغیرهای همین پژوهش، پژوهشگران این پژوهش را در موسسات آموزشی به صورت مقایسه‌ای استانی در کشور انجام دهند و نتایج آن‌ها با نتایج این پژوهش مقایسه کنند. ۲- توصیه می‌شود که پژوهشگران این پژوهش را در سازمان‌های غیرآموزشی با همین متغیرها به صورت مقایسه‌ای بین دو سازمان‌های کشور انجام دهند و نتایج آن‌ها با نتایج این پژوهش مقایسه کنند. ۳- توصیه می‌شود با استفاده از متغیرهای همین پژوهش، پژوهشگران این پژوهش را در آینده با سازمان‌های آموزشی بیشتر و به دوره‌های مورد مطالعه بیشتر با استفاده از روش‌شناختی این پژوهش انجام داده تا بر روایی و اعتبار مدل برآورد شده در این پژوهش افزوده شود.

تقدیر و تشکر

این مقاله بر گرفته از یک طرح پژوهشی است که توسط دانشگاه پیام نور مورد حمایت مالی قرار گرفته است.

منابع

- اخوان، پیمان، اولیایی، النوش، دسترنج ممقانی، نسرین، ثقفی، فاطمه (۱۳۸۹). توسعه فرایندهای چرخه مدیریت دانش. مبتنی بر عوامل مؤثر بر موفقیت مدیریت دانش. فصلنامه سیاست علم و فناوری، سال ۳، شماره ۲
- اعرابی، سید مهدی؛ و ناطق، تهمنه و فراچی، محمد مهدی (۱۳۸۶). نقش سرمایه اجتماعی در توسعه مدیریت دانش سازمانی. فصلنامه علوم مدیریت ایران، سال دوم، شماره ۵، ص ۳۵-۷۰
- رزمی، محمدرضا؛ ابویی، محمدحسین؛ اولیا، محمد صالح و مصطفایی پور، علی (۱۳۹۲). انتخاب استراتژی مناسب مدیریت دانش با رویکرد پویا براساس مدل نوناکا و تاکوچی (مطالعه موردی: شرکت برق منطقه‌ای خراسان). پایان نامه کارشناسی ارشد، مهندسی صنایع- دانشگاه یزد
- رضایی، محسن (۱۳۹۱). جایگاه اقتصاد دانایی محور در تولید ثروت. روزنامه اقتصاد شماره ۲۷۱۴، تاریخ ۱۳۹۱/۰۵/۲۳، کد خبر: DEN-657551
- رضاییان، علی (۱۳۸۸). مبانی سازمان و مدیریت. تهران، انتشارات سمت.
- جواهری، سیمه؛ خدیور، آمنه و حسین زاده شهری، معصومه (۱۳۹۲). ارائه مدلی برای ایجاد استراتژی مدیریت دانش با استفاده از رویکرد پویایی‌شناسی سیستم‌ها. پایان نامه کارشناسی ارشد دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی دانشگاه الزهراء حسن زاده، (۱۳۸۶). مدیریت دانش مفاهیم و زیرساخت‌ها. تهران، نشر کتابدار چاپ اول.
- خدیور، آمنه؛ نصری نصرآبادی، شهره و فلاح، الهام (۱۳۹۳). طراحی سیستم خبره فازی جهت انتخاب استراتژی مدیریت دانش. فصلنامه پردازش و مدیریت اطلاعات. ۳۰ (۱): ۹۱-۱۱۹
- محمدی صدر، محمد و شائمی برزکی، علی و بهارستان، امید (۱۳۹۰). "بررسی رابطه استراتژی‌های مدیریت دانش، یادگیری سازمانی و نوآوری سازمانی صنایع کابل". نهمین کنفرانس بین‌المللی مدیریت.

دوفصلنامه جامعه شناسی آموزش و پرورش

محمودی میمند، محمد و شهابی، مریم (۱۳۹۴). بررسی نقش سرمایه اجتماعی و کنترل رفتاری به عنوان عوامل تأثیرگذار بر وضعیت تسهیم دانش ضمنی میان کارکنان: بانک ملی شهر کرمانشاه. مجله پژوهش های مدیریت منابع سازمانی. دوره ۴، شماره ۴، ص ۱۳۸-۱۵۲

هاشمیان بجنوردی، ناهید و افزاره، عباس (۱۳۸۴) "بررسی ساختار سازمانی مناسب بر مبنای نوع دانش خلق شده و به کار گرفته شده در سازمان" سومین کنفرانس بین المللی مدیریت، صص ۲، ۳
نفیسی، پریسا (۱۳۸۸). ارائه چارچوبی برای ارزیابی عوامل کلیدی موفقیت مدیریت دانش در سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای کشور. پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشگاه تربیت مدرس.

Alhamoudi, S.A (2010) *Strategic Knowledge Management System In Public Sector in Saudi Arabia: An adaptation of the Balanced Scorecard*, degree of Doctor of Philosophy of the University of Portsmouth.

Chang, T.H., Wang, T.C.(2009). Using the Fuzzy Multi-Criteria Decision Making Approach for Measuring the Possibility of Successful Knowledge Management. *Information Sciences*, 179, 355–370.

Chang, M.Y., Hung, Y.C., Yen, D.C., Tseng, P.T.Y.(2009).The Research on the Critical Success Factors of Knowledge Management and Classification Framework Project in the Executive Yuan of Taiwan Government.*Expert Systems with Applications*, 36,5376–5322.

Chen, L. & Fong, P. (2012). Revealing performance heterogeneity through knowledge management maturity evaluation: a capability-based approach. *Expert Systems With Applications*, 39(18): 13523-13539.

Chong,C.W; Chong, S.C; Wong, K.Y., (2007) "Implementation of KM strategies in the Malaysian telecommunication industry: An empirical analysis", *VINE*, Vol. 37 Iss: 4, pp.452 – 470

Choi, B., Poon, S.K., Davis, J.G.(2008). Effects of Knowledge Management Strategy on Organizational Performance: A Complementarity Theory-Based Approach.*Omega*, 36 (2),235 – 251.

Choi, B., Jong, A.M.(2010).Assessing the Impact of Knowledge Management Strategies Announcements on the Market Value of Firms.*Information & Management*, 47 (1), 42–52.

Choi, B., Lee, H.(2000).Knowledge Management and Organizational Performance.*Proceedings of INFORMS & KORMS, Seoul, Korea*, 1104-1113.

Chuang, S.H.(2004). A Resource-Based Perspective on Knowledge Management Capability and Competitive Advantage: An Empirical Investigation.*Expert Systems with Applications*, ۲۷ (۳), ۴۵۹-۴۶۵.

Coukos-Semmel, E.D.(2002).Knowledge Management: Processes and Strategies Used in United States Research Universities.Dissertation for the Degree of *Doctor of Philosophy Education*,The College of Education, Florida Atlantic University, Boca Raton.

Donoghue, L. P., Harris, J. G., and Weitzman,A. B.(1999). Knowledge management strategies that create value. *Outlook*, 1: 48-53.

Farzin, M.R; Safari Kahreh, M; Hesani, M and Khalouei, A (2014). A survey of Critical Success Factors for Strategic Knowledge Management implementation: applications for Service Sector. *2ndWorld Conference On Business, Economics And Management-WCBEM2013*

Golden, C. L.(2009).Knowledge Management and Historically Black Colleges and Universities.*Dissertation for the Degree of Doctor of Philosophy Applied Management and*

شناسایی و اولویت‌بندی عوامل موثر بر استقرار سیستم مدیریت دانش استراتژیک و ....

Decision Sciences Information Systems Management Specialization, College of Management and Technology, Walden University.

Greiner, M.E., Bohmann, T. B, Krcmar, H.(2007).A Strategy for Knowledge Management.*Journal of Knowledge Management*, 11(6),3-15.

Kimble, C., Bourdon, I.(2008).Some Success Factors for the Communal Management of Knowledge.*International Journal of Information Management*, 28 (6), ۴۶۷-۴۶۱حج.

Kim, Y.-G., S.-H. Yu and J.-H. Lee (2003). "Knowledge strategy planning: methodology and case." *Expert Systems with Applications* 24(3): 295-307.

Lin, H. (2007). A stage model of knowledge management: an empirical investigation of process and effectiveness. *Journal of information Science*, ۳۳(۶): ۶۴۳-۶۵۹.

Serna, E. (2012). Maturity model of Knowledge Management in the interpretativist perspective. *International Journal of Information Management*, 32(4): 365-371.

Yang, C.C., Marlow, P.B., Lu, C.S.(2009).Knowledge Management Enablers in Liner Shipping.*Transportation Research Part E: Logistics and Transportation Review*, 45 (6), ۸۹۳-۹۰۳.

Zack, M.H. (2002). Developing a knowledge strategy: Epilogue. In. Bontis & C.W. Choo (Eds.), *the strategic management of intellectual capital and organizational knowledge: A collection of readings*. Oxford University Press.

Identification and Prioritization of Effective Factors on Establishment of Strategic Knowledge Management System at Payam Noor University of the West of Iran by AHP Method

Abstract

The purpose of this study was to identify and prioritize the factors affecting the establishment of strategic knowledge management system at Payam Noor University of West of Iran (Kermanshah, Hamedan, Kurdistan and Ilam) using AHP hierarchical analysis method. The current research is applied in terms of purpose and in terms of nature and method, survey, descriptive-analytical. By reviewing theoretical foundations and reviewing the research backgrounds, effective variables were determined on the establishment of a strategic knowledge management system at Payame Noor University. These factors were also confirmed by the experts. The factors influencing ۹ main categories, including: knowledge processes, information technology, organizational culture, organizational climate, organizational learning, social capital, human resources, organizational innovation, leadership and commitment were classified. The results of testing the questions with Expert Choice software showed that ۹ factors (IT) have the most impact on strategic knowledge management.

Key Words: Strategic Knowledge Management, Factors Affecting Strategic Knowledge Management, Payame Noor University.